

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

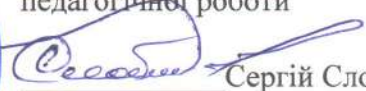
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО
(повна назва підрозділу)

КАФЕДРА ІСТОРІЇ
(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор із науково-
педагогічної роботи

Сергій Слободян

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

Актуальні питання історії України XX століття
Current issues of history in Ukraine in the 20th century

рівень вищої освіти _____ третій (освітньо-науковий) _____

тип дисципліни _____ нормативна _____

мова викладання _____ українська _____

Робоча програма навчальної дисципліни «Актуальні питання історії України XX століття» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В9 Історія та археологія, Освітньої програми Історія та археологія.

«16» лютого 2025 р. __с.

Розробник: *Рижєва Надія Олександрівна*, доктор історичних наук, професор кафедри історії.

Гарант О.М.Т. Історія та археологія *Надія Рижєва*

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Актуальні питання історії України XX століття» розглянуто на засіданні кафедри історії
Протокол № 14 від «17» лютого 2025 р.

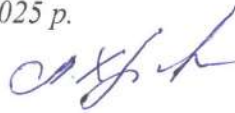
Завідувач кафедри

Надія Рижєва

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Актуальні питання історії України XX століття» розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського
Протокол № 3 від «6» березня 2025 р.

Голова

Людмила Хрящевська

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Актуальні питання історії України XX століття» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій Лабарткава

Робочу програму навчальної дисципліни «Актуальні питання історії України XX століття» затверджено Навчально-методичною радою НУК
Протокол № 3 від «26» березня 2025 р.

Голова НМР НУК

Сергій Слободян

© НУК, 2025

© Рижєва Н.О., 2025

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	4
<i>1. Опис навчальної дисципліни</i>	5
<i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни</i>	6
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни</i>	6
<i>4. Очікувані результати навчання</i>	6
<i>5. Програма навчальної дисципліни</i>	7
<i>6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування</i>	10
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю</i>	12
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання</i>	15
<i>9. Засоби навчання</i>	16
<i>10. Рекомендовані джерела інформації</i>	16

ВСТУП

Анотація: Актуальність та перспективність дисципліни «Актуальні питання історії України ХХ ст.» пояснюється передусім об'єктивними процесами, які відбувалися в Україні, масштабами тих перетворень, які мали місце в ХХ - на початку ХХІ ст.

Мета курсу: формування системи знань про сутність соціально-політичних, економічних і культурних процесів, що відбувалися в ХХ - на початку ХХІ ст., в Україні, їх об'єктивну зумовленість, взаємозв'язки і взаємозалежності.

Завдання курсу: формувати цілісне уявлення про основні напрями та новітні підходи сучасної історичної науки у процесі висвітлення історії України ХХ ст.; поглибити та застосувати у процесі наукових досліджень теоретичні засади та методи науково-критичних інтерпретацій історичних реалій України ХХ - початку ХХІ ст., простежити входження української національної історичної науки до світового наукового простору новітньої доби; визначити співвідношення «традиційних» та модерних акцентів про актуальні проблеми історії України ХХ ст. - початку ХХІ ст., формувати професійну наукову культуру аспірантів у процесі підготовки дослідження і практичної викладацької та наукової діяльності докторів філософії у закладах вищої освіти.

Ключові слова: актуальність, історія, дослідження, джерела, публікації, інтерпретація.

Summary: Relevance and perspective of the discipline "Actual problems of the history of Ukraine of the 20th century" explained primarily by the objective processes that took place in Ukraine, the scale of those transformations that took place in the 20th - at the beginning of the 21st century.

The goal of the course: formation of a system of knowledge about the essence of socio-political, economic and cultural processes that took place in the 20th - at the beginning of the 21st century in Ukraine, their objective determination, interrelationships and interdependence.

The task of the course: to form a holistic view of the main trends and the latest approaches of modern historical science in the process of covering the history of Ukraine in the 20th century; deepen and apply in the process of scientific research the theoretical foundations and methods of scientific and critical interpretations of the historical realities of Ukraine of the 20th - early 21st centuries, trace the entry of Ukrainian national historical science into the global scientific space of the modern age; determine the ratio of "traditional" and modern accents about the current problems of the history of Ukraine in the 20th century. - the beginning of the 21st century, to form the professional scientific culture of graduate students in the process of research preparation and practical teaching and scientific activity of doctors of philosophy in institutions of higher education.

Key words: relevance, history, research, sources, publications, interpretation.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Обов'язкова	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	В9 Історія та археологія ОП (Історія та археологія)	Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		1-й	1-й
		Лекцій	
		15 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
Загальна кількість годин – 90		15 год.	8 год.
		Лабораторні	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 Самостійної роботи студента – 9		Освітній рівень: третій (освітньо-науковий)	0 год.
	Самостійна робота		
	60 год.		74 год.
	Індивідуальні завдання: 0 год.		
	Вид контролю: залік		
		Форма контролю: усна	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета курсу: формування системи знань про сутність соціально-політичних, економічних і культурних процесів, що відбувалися в ХХ на початку ХХІ ст., в Україні, їх об'єктивну зумовленість, взаємозв'язки і взаємозалежності.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Актуальні питання історії України ХХ ст.» доцільно організувати в єдиному контексті з тематикою вивчення дисциплін «Сучасна українська історіографія у контексті світового доробку», «Міжнародні відносини та зовнішня політика України в умовах глобалізації», «Концепції та проблеми сучасної історичної науки», «Етнонаціональна політика в Україні».

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

ПРН-1 Мати передові концептуальні та методологічні знання з історії і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з історії, отримання нових знань та здійснення інновацій.

ПРН-3. Ефективно застосовувати у фаховій діяльності знання основних положень теоретичної і практичної історії, світової та вітчизняної історичної думки, а також основних напрямів та провідних тенденцій у сучасній світовій історії.

ПРН-4. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні літературні дані; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого інтелектуального та соціокультурного контекстів.

ПРН-6. Глибоко розуміти загальні принципи та методи історичних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері історії та у викладацькій практиці.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК 2. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері історії та археології, оцінювати сучасний стан і тенденції розвитку історії та археології.

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності.

ЗК 8. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

II. Спеціальні (Фахові):

СК 1. Здобуття глибоких знань у галузі історії та археології, їх взаємин з іншими країнами світу, засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем історії та археології розвитку та сучасного стану наукових історичних знань, оволодіння термінологією досліджуваного наукового напрямку.

СК 3. Здатність обирати найбільш релевантні, передові концепції, методи, методики та підходи у проведенні досліджень в галузі історії та археології.

СК 6. Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Сучасна історична наука та визначення алгоритмів дослідження реалій XX ст. початку XXI ст.

Змістовий модуль 1. Суспільно-політичні реалії України у першій половині XX ст.

Тема 1. Українське національне відродження початку XX ст.

1. Загальні тенденції світової історіографічної думки.
2. Стан української історіографічної думки: проблеми та перспективи.
3. Поняття «нація» та «українська модерна нація». Теорії походження націй: загальна характеристика. Етапи та характерні риси українського національного Відродження.
4. Актуальні проблеми вивчення історії українських земель початку XX ст.
5. Теорія «модернізації» у вивченні подій модерного часу. Світова війна як каталізатор державотворчих процесів в Центральній-Східній Європі та «українське питання».

Література [3], стор. 5-42; [4], стор. 457-501; [5], стор. 209-230; [8], стор. 155-167; [11], стор. 629.

Тема 2. Актуальні проблеми дослідження доби українських визвольних змагань 1917-1921 рр.

1. Проблематика українських визвольних змагань 1917-1921 рр. у радянській історіографії: реалії та фальсифікації.
2. Державотворчі процеси 1918-1920 рр. : джерельна база та її інтерпретації.
3. Російсько-українська війна 1918-1921 рр. у працях представників радянської історіографії.
4. Українські та закордонні учені про головні здобутки та причини поразки українських урядів 1917-1921 рр.

Література [1], стор. 55-83; [4], стор. 507-642; [5], стор. 231-254; [8], стор. 230-241.

Тема 3. Актуальні проблеми дослідження подій 1920-30-х рр.

1. Міфологізація радянською історіографією встановлення радянської влади на території України.
2. «Політика воєнного комунізму» та НЕП: джерельна база та її інтерпретації.
3. Становлення тоталітарного режиму в СРСР його аргументація тогочасною історіографією.
4. Голодомор 1932-33 рр: актуальні проблеми дослідження. Концепція «загальносоюзного голоду» та геноциду українського народу.
5. Українські землі у складі Польщі, Чехословаччини та Румунії: порівняльна характеристика історіографічними школами Східної Європи..

Література [1], стор. 55-83; [4], стор. 645-739; [5], стор. 255-280, 283-289; [8], стор. 291-297.

Тема 4. Сучасні дослідження історії України від початку Першої світової війни до кінця 30-х років XX ст.

1. Новітні публікації джерел з історії України 1914–1939 рр.
2. Документи центральних органів державної влади, тематичні збірники документів.
3. Українська революція 1917–1921 рр. у сучасних інтерпретаціях вітчизняних істориків. Праці С. Кульчицького М. Литвина, Т. Осташко, В. Верстюка та ін. Сучасні інтерпретації більшовицької модернізації України. Праці С. Кульчицького, С. Плохія.
4. Західна Україна між двома світовими війнами в сучасних дослідженнях вітчизняних істориків. Праці О. Зайцева, Ю. Крамара, І. Скакальської.

5. Україна від початку Першої світової війни до кінця 30-х років XX ст. в інтерпретаціях сучасних зарубіжних учених. Праці С. Величенка, А. Граціозі, Г. Гаудена, Т. Мартина, Й. Петровського-Штерна, Т. Снайдера.

Література [1], стор. 55-83; [4], стор. 501-739; [5], стор. с. 255-289; [8], стор. 155-167, 230-241, 291-297; [12], стор. 7-60.

Змістовий модуль 2. Осмислення історичних наслідків в Україні в XX ст.

Тема 1. Сучасні інтерпретації історії України (1939 – 90-ті рр. XX ст.)

1. Новітні публікації джерел з історії України 1939–1945 рр.

2. Багатотомні видання «Літопис УПА» та «Літопис УПА. Нова серія», тематичні збірники документів.

3. Сучасні дослідження німецького окупаційного режиму на теренах України.

4. Праці А. Боляновського, І. Дерейка та ін.

5. Рухи Опору в Україні під час Другої світової війни в сучасних наукових інтерпретаціях. Праці В. В'ятровича, Я. Грицака, І. Ільюшина.

Література [1], стор. 55-83; [5], стор. 281-306; [6], стор. 368; [8], стор. 329-338; [12], стор. 61-256.

Тема 2. Інтерпретації історії України в сучасних дослідженнях учених

1. Проблема Голокосту в сучасних дослідженнях вітчизняних учених.

2. Праці Ж. Ковби та ін. Україна у період Другої світової війни в інтерпретаціях сучасних зарубіжних учених.

3. Праці К. Беркгофа, О. Гнатюк, А. Гогун, Д. Домбровського, Г. Мотики, Т. Снайдера.

Література [4], стор. 741-786; [5], стор. 257-272, 283-297; [6], стор. 368; [8], стор. 230-241, 291-297, 329-338; [12], стор. 97-131.

Тема 3. Сучасні дослідження історії України другої половини XX ст.

1. Суспільне життя України 40-х – початку 90-х років у сучасних дослідженнях. Праці С. Єсельчика, Н. Шліхти та ін.

2. Сучасні дослідження післявоєнної радянзації західних областей України. Праці Т. Вронської, І. Патриляка, М. Романюка та ін.

3. Опозиційний рух в Україні у сучасних публікаціях. Публікація джерел, праці Г. Касьянова та ін.

Література [4], стор. 789-850; [5], стор. 307-420; [8], стор. 367-372, 418-421.; [12], стор. 257-379.

Тема 4. Сучасні дослідження історії України початку XXI ст.

1. Сучасні інтерпретації радянських спроб модернізації суспільства в Україні.

2. Праці В. Войналовича, Н. Шліхти та ін.

3. Духовне життя України другої половини XX початку – XXI ст. у сучасних дослідженнях.

Література [1], стор. 131-160; [4], стор. 855-930; [5], стор. 421-456; [8], стор. 469-473, 537-539, 613-614; [11], стор. 629; [12], стор. 412-521.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12
Модуль 1. Сучасна історична наука та визначення алгоритмів дослідження реалій XX ст. початку XXI ст.										
Змістовий модуль 1. Суспільно-політичні реалії України у першій половині XX ст.										
Тема 1. Українське національне відродження початку XX ст.	10	2	2	–	6	11	1	1	–	9
Тема 2. Актуальні проблеми дослідження доби українських визвольних змагань 1917-1921 рр.	10	2	2	–	6	11	1	1	–	9
Тема 3. Актуальні проблеми дослідження подій 1920-30-х рр.	10	2	2		6	11	1	1	–	9
Тема 4. Сучасні дослідження історії України від початку Першої світової війни до кінця 30-х років XX ст.	15	2	2		11	12	1	1	–	10
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	45	8	8	–	29	45	4	4	–	
<i>Усього годин</i>	45	8	8	–	29	45	4	4	–	37
Змістовий модуль 2. Осмислення історичних наслідків в Україні в XX ст.										
Тема 1. Сучасні інтерпретації історії України (1939 – 90-ті рр. XX ст.)	10	2	2	–	6	11	1	1	–	9
Тема 2. Інтерпретації історії України в сучасних дослідженнях учених	10	2	2	–	6	11	1	1	–	9
Тема 3. Сучасні дослідження історії України другої половини XX ст.	15	2	2		11	11	1	1	–	9
Тема 4. Сучасні дослідження історії України початку XXI ст.	10	1	1		8	12	1	1	–	10
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	45	7	7		31	45	4	4	–	
<i>Усього годин</i>	45	7	15		31	45	4	4	–	37
<i>Разом за курсом</i>	90	15	15	0	60	90	8	8		74

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Українське національне відродження початку XX ст.	2	1
2	Актуальні проблеми дослідження доби українських визвольних змагань 1917-1921 рр.	2	1
3	Актуальні проблеми дослідження подій 1920-30-х рр.	2	1
4	Сучасні дослідження історії України від початку Першої світової війни до кінця 30-х років XX ст.	2	1
5	Сучасні інтерпретації історії України (1939 – 90-ті рр. XX ст.)	2	1
6	Інтерпретації історії України в сучасних дослідженнях учених	2	1
7	Сучасні дослідження історії України другої половини XX ст.	2	1
8	Сучасні дослідження історії України початку XXI ст.	1	1
	<i>Разом</i>	15	8

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до семінарських занять – *2-4 год. / 1 заняття*;
- написання рефератів – *15 год. / 1 роботу*;
- підготовка до контрольних заходів – *15 год. / 1 захід*
- підготовка проектних (самостійних) завдань - *3-5 год. / 1 проєкт*.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних робіт	10	8
2	Виконання проєктних (самостійних) завдань*	25	41
3	Підготовка до контрольних заходів	10	10
4.	Написання рефератів	15	15
	<i>Разом</i>	60	74

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

- 1) на лекційних заняттях:
 - лекція;
 - пояснення;
 - дискусія;
 - диспут;
 - ілюстрування;

- демонстрація;
 - відеометод;
 - майстер-клас
- 2) на семінарських заняттях:
- практична робота;
 - фронтальне опитування;
 - частково-пошуковий метод;
 - спостереження.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усні відповіді;
- проєктні (самостійні) роботи;
- контрольна робота;
- реферати.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, проєктні (самостійні роботи), реферат, контрольна робота (максимально 85 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 15 балів).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і проєктних самостійних робіт, а також презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Усні відповіді на семінарських заняттях	Критерії оцінювання
ДФН 5 ЗФН 5	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки з доречним ілюстративним матеріалом, може підкріплюватися коректними цитуваннями думок / поглядів учених.
ДФН 4 ЗФН 4	Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
ДФН	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо

3 ЗФН 3	обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології.
ДФН 1-2 ЗФН 1-2	Відповідь частково правильна, містить неточності, проте не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.
0	Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 40 балів (8 відповідей по 5 балів ДФН; 4 відповіді по 5 балів ЗФН).</i>

Самостійна (проектна) робота	Критерії оцінювання
ДФН 5 ЗФН 5	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, підбирає доречний ілюстративний матеріал, здійснює коректні та доцільні цитування, а також грамотно проводить експеримент і на високому рівні здійснює обробку його результатів.
ДФН 4 ЗФН 4	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, допускається незначних помилок у добірці ілюстративного матеріалу, здійснює коректні та доцільні цитування, в експериментальних роботах містяться незначні недоліки в обробці їхніх результатів.
ДФН 3 ЗФН 3	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але поверхнево чи з певними неточностями, подає недоцільні цитування та недоречні ілюстрації, а також виконує експериментальні роботи не на різнотипних мовленнєвих матеріалах та з недостатньою кількістю респондентів.
ДФН 2 ЗФН 2	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але не презентує аналітику різних наукових джерел, не підбирає доречний ілюстративний матеріал, не наводить коректні та доцільні цитування, проводить експерименти, проте не презентує обробку його результатів та не демонструє вміння робити висновки.
ДФН 1-0,5 ЗФН 1-0,5	Студент виконує роботу з методичної допомоги викладача на кожному етапі проведення експериментів.
0	Студент не виконує роботи.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 40 балів (8 робіт по 5 балів ДФН; 8 робіт по 5 балів ЗФН).</i>

Контрольна робота	Критерії оцінювання
ДФН 5 ЗФН 10-9	Робота виконана без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності), містить точні відповіді на питання теоретичного характеру, правильно ідентифікує технологію і правильно виявляє брехню в тексті. Бал знижується в разі наявності орфографічних та пунктуаційних помилок.

ДФН 4	Робота представлена з повними та правильними відповідями всіх рівнів складності, студент правильно ідентифікує технологію профайлінгу і правильно структурує хід виявлення брехні в тексті, проте допускається помилок шляхом упущення кількох відповідних маркерів.
ЗФН 8-6	Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 3	Робота виконана з огріхами в описі технології профайлінгу, проте безпомилково виконано завдання I та II рівнів складності. В такій роботі завдання щодо детекції брехні в тексті виконано неправильно.
ЗФН 5-4	Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 2	Робота виконана з неточностями у формулюванні дефініцій термінів (II рівень складності) та значними огріхами в описі технології профайлінгу (III рівень складності). Завдання щодо детекції брехні в тексті виконано неправильно або не виконано взагалі.
ЗФН 3-2	Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 1	Робота містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів складності або незначну кількість помилок у завданнях I та II рівнів складності та відсутності виконання завдань III рівня.
ЗФН 1	Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
0	Робота не виконувалася.
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 15 балів (1 робота по 5 бали для ДФН; 1 робота по 10 балів для ЗФН)</i>	

Реферат	Критерії оцінювання
15	Реферат має обсяг 15 або більше друкованих (рукописних) сторінок; проблема, яка в ньому розглядається, викладена повно, послідовно, логічно; список використаної наукової літератури нараховує 5-6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії.
10	Реферат має обсяг 10 сторінок; тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки у логіці викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки.
5	Обсяг реферату є недостатнім для викладення обраної проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки.
0	Тема реферату нерозкрита, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами.
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів (1 реферат по 15 балів ДФН, 2 реферати по 15 балів ЗФН).</i>	

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Практичні заняття	8x5 балів = 40 балів	4x5 бали = 20 балів
Самостійна (проектна) робота	8x5 балів = 40 балів	8x5 балів = 40 балів
Контрольна (письмова) робота	1x5 балів = 5 балів	1x10 балів = 10 балів

Реферат	1х15 балів = 15 балів	2х15 балів = 30 балів
Всього	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	T1	Відповідь на практичному занятті	5	Відповідь на практичному занятті	2,5
		Самостійна (проектна робота)	5	Самостійна (проектна робота)	5
	T2	Відповідь на практичному занятті	5	Відповідь на практичному занятті	2,5
		Самостійна (проектна робота)	5	Самостійна (проектна робота)	5
	T3	Відповідь на практичному занятті	5	Відповідь на практичному занятті	2,5
		Самостійна (проектна робота)	5	Самостійна (проектна робота)	5
	T4	Відповідь на практичному занятті	5	Відповідь на практичному занятті	2,5
		Самостійна (проектна робота)	5	Самостійна (проектна робота)	5
		Реферат	15	Реферат	15
	ЗМ 2	T1	Відповідь на практичному занятті	5	Відповідь на практичному занятті
Самостійна (проектна робота)			5	Самостійна (проектна робота)	5
T2		Відповідь на практичному занятті	5	Відповідь на практичному занятті	2,5
		Самостійна (проектна робота)	5	Самостійна (проектна робота)	5
T3		Відповідь на практичному занятті	5	Відповідь на практичному занятті	2,5
		Самостійна (проектна робота)	5	Самостійна (проектна робота)	5
		Реферат		Реферат	15
T4		Відповідь на практичному занятті	5	Відповідь на практичному занятті	2,5
		Самостійна (проектна робота)	5	Самостійна (проектна робота)	5
Контрольна робота			5	Контрольна робота	10
Підсумковий контроль		Залік		Залік	
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять послужать передусім мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні кінофільми, а також інтерв'ю, виступи тощо як фактографічний матеріал).

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Горелов, М. Українська етнічна нація / М. Горелов, О. Моця, О. Рафальський. К. : "Еко-продакшн", 2012. 192 с.
2. Даниленко В.М. Україна в 1985–1991 рр.: остання глава радянської історії / НАН України. Інститут історії України. К.: Інститут історії України, 2018. 278 с .
3. Добронравова І.С. Новітня філософія науки / І.С. Добронравова, Т.М., Білоус, О.В. Комар : Підручник. К.: Логос, 2009. 244 с.
4. Історія України від найдавніших часів до сьогодення. Збірник документів і матеріалів / за ред. А. П. Коцура, Н. В. Терес. Київ-Черновці : Книги – ХХІ, 2008. 1100 с.
5. Калакура Я.С. Українська історіографія: Курс лекцій. — К., 2004. 496 с.
6. Косик Володимир. Україна в другій світовій війні у документах. Збірник німецьких архівних матеріалів Т.4. (1944-1945). Зібрав і впорядкував Володимир Косик. – Львів, 2000. – 368 с.
7. Наука і цінності людського буття / Альчук М.П., Бойченко М.І., Вишинський С.Д. та ін.; за заг. ред. д-ра філос. наук, проф. В.П. Мельника. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 550 с.
8. Новітня історія України (1900-2000): Підручник / А. Г. Слюсаренко, В. І. Гусев, В. П. Дрожин та ін. Київ : Вища школа, 2000. С. 155-167.
9. Палій О. Історія України. 3-тє вид. Київ : К.І.С., 2017. 596 с.
10. Проблеми вивчення історії Української революції 1917-1921 років. Збірник наукових статей / Ред. кол. В. Верстюк (гол. ред.) та ін. Вип.16. К.: Інститут історії України НАН України, 2021. 214 с.
11. Рудяков П. Від "Нації-держави" до "Нації-цивілізації"? : Горелов М., Моця О., Рафальський О. Цивілізаційна історія України. - К.: 2005. - 629 с.
12. Україна в епіцентрі протистояння світових систем (1939-1990) / НАН України, Ін-т історії України. Київ: Академперіодика, 2021. 544 с.

Допоміжна література

13. Насильство над цивільним населенням України. Документи спецслужб. 1941-1944 / Ред. кол.: Г. Боряк, О. Будницький, Т. Пентер та ін. Інститут історії України; Гайдельберзький університет ім. Рупрехта і Карла; К.: Видавець В. Захаренко, 2018. 752 с.
14. Резніков С.І. Науковий та релігійний дискурси у методології філософсько-освітнього дослідження феномена духовності / С. І. Резніков // Грані. 2014. № 6. С. 59–63.
15. Сухомлинська О. Методологія дослідження історико-педагогічних реалій другої половини ХХ століття // Шлях освіти. 2007. Т. 4. С. 6-12.
16. Фурман А. Генеза науки як глобальна дослідницька проблема: циклічно-вчинкова перспектива / А. Фурман // Психологія і суспільство. 2013. № 4. С. 18–36.

17. Хаустова В. Є., Решетняк О. І. Основні тенденції та проблеми розвитку науки в Україні //Проблеми економіки. 2019. №. 2 (40).
18. Храмов Ю.О. Періодизація в історії фундаментальних наук / Ю.О Храмов // Наука та наукознавство 2018. № 3 (101). С. 92–104.
19. Черкасов В.В. Соціальні функції науки в умовах кризи / В.В. Черкасов, С. Кара-Мурза // Наука та наукознавство. 2004. №2. С.30-39.
20. Шашкова Л. О. Діалог науки і релігії в культурно-історичному контексті: Монографія. К.: Грамота, 2008. 328 с.
21. Якімцов В. Еволюція сучасної наукової картини світу // Аграрна економіка. 2018. Т. 11. № 3– С. 119-128.
22. Яцків Я.С. Трансформація наукової системи України протягом 90–х років ХХ століття: період переходу до ринку / Я. С. Яцків, Б. А. Маліцький, С. Г. Бублик // Наука та інновації. 2016. Т.12, № 6. С. 6–15.

Інформаційні ресурси в інтернет

1. <http://history.org.ua/> - Сайт інституту історії України НАН України:
2. <https://www.historians.in.ua/> - Інтернет-мережа гуманітаріїв в Україні і світі.
3. <https://chtyvo.org.ua/> - Електронна бібліотека україномовної літератури.
4. <https://scholar.google.com/> - пошукова система гугл для наукової літератури (доцільно використовувати для пошуку наукових статей та монографій).